

УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМ ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

ст. викл. Мішеніна Г. А., студент гр. ДС-11 Чепік В. І.

У сучасному українському суспільстві спостерігається загострення державно-управлінських проблем. Важлива роль у стабілізації ситуації належить встановленню ефективної взаємодії владних структур та організацій громадянського суспільства. Головною причиною неефективності багатьох починань владних структур є апатія населення і криза довіри. Одним із шляхів її подолання є здійснення підтримки громадських ініціатив на місцевому рівні. Слід зазначити, важлива роль в процесі формування відносин між владою та громадянським суспільством належить органам державного управління та місцевого самоврядування. Особливо актуальною ця проблема є на регіональному рівні, де стратегічні управлінські рішення переходять в площину соціального буття. Керівники і фахівці районних установ, муніципальні службовці на практиці стикаються з необхідністю не тільки вести прийом населення, що намагається вирішити приватні проблеми, але і вступати в контакти з представниками політичних партій, неполітичних громадських об'єднань різної спрямованості, керівниками недержавних некомерційних організацій тощо. Більшість проблем громадян вирішуються на муніципальному рівні (комунальні послуги, освітні, медичні послуги, екологія і відпочинок), тому саме на рівні місцевого самоврядування має бути запроваджено найбільше механізмів громадської участі. Місцеве самоврядування має можливість проводити консультації з кожним громадянином і враховувати його думку. Але сьогодні нормативна база, яка передбачала б процедури щодо проведення колективних форм взаємодії органів влади з громадськістю не достатньо врегульована. Наприклад, в більшості міст України не прийняті Статути міст, які встановлюють процедури проведення громадських слухань, загальних зборів громадян, тощо. Наразі необхідно спланувати і організувати систему дій, спрямованих на об'єднання зусиль влади, громадських об'єднань і інших некомерційних організацій з метою підвищення якості життя місцевих громад, соціально-економічного розвитку території району або міста. Та існує ряд проблем, що перешкоджають налагодженню взаємовідносин влади і громадянського суспільства:

- недосконалість процедур врахування інтересів громадськості;
- слабка впливовість організацій громадянського суспільства щодо наявних процедур та механізмів залучення до прийняття рішень;
- невиконання в повній мірі органами державної влади та місцевого самоврядування вимог законів та підзаконних актів щодо процедур взаємодії;
- нерозвиненість місцевих громад, що зумовлена неконсолідованістю громадян на рівні «село - район - місто»;
- відстороненість територіальних (місцевих) громад від економічних, політичних та інформаційних ресурсів;
- відсутність партнерства між органами влади та громадськими організаціями щодо надання соціальних послуг населенню за бюджетні кошти (соціальне замовлення), а також нерозвиненість прозорих механізмів державного фінансування діяльності організацій громадянського суспільства.

Вирішення зазначених проблем лежить у площині удосконалення форм та механізмів партнерства між публічною владою та інститутами громадянського суспільства. Наразі в контексті взаємовідносин «влада - громадянське суспільство» серед основних форм виокремлюють:

- інформування - однібічний процес надання інформації громадськості в цілому або зацікавленим групам чи організаціям;
- консультування в процесі вироблення та реалізації політики під час прийняття рішень на всіх рівнях влади;
- залучення громадськості - активна участь громадян та їх об'єднань у формуванні публічної політики, а також у її реалізації та оцінці. Саме така форма відкриває шлях до справжнього партнерства. Кожна форма має свої критерії та методи реалізації. Слід зазначити, основою співробітництва місцевої влади та громадянського суспільства є конструктивний діалог між ними, що передбачає наявність наступних компонентів:

1. предмету діалогу (на місцевому рівні він включає, зазвичай, такі проблеми, як якість соціальних та комунальних послуг, зайнятість, економічний розвиток території тощо);
2. оформлених, легітимних для населення інститутів, що презентують групові інтереси, та їх лідерів;
3. моделей рішень, що пропонуються для вирішення проблем та протиріч, які виникають;
4. прийнятих сторонами алгоритмів та процедур обміну інформацією, узгодження інтересів, прийняття прийнятних для всіх рішень і наступного взаємного контролю;
5. незалежних засобів масової інформації, які дають можливість зробити процеси групових переговорів здобутком широкої громадськості.

Зазначене є незмінними складовими розвинутих демократій, а для України - змістом складних процесів демократизації суспільства. Ефективна організація конструктивної взаємодії владних структур, політичних і громадських організацій з боку держави може стати одним з найважливіших засобів підвищення рівня загальної керованості системи в цілому.